

Τ.Α.Π.Ε.Π.Α.
ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΩΝ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ – ΑΘΗΝΩΝ

Πασχάλης Καπουσούζης Μ.Δ.
Ψυχολόγος – Κοινωνικός Λειτουργός
Ψυχοθεραπευτής

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ

Με την έναρξη κάθε νέας σχολικής χρονιάς η απόδοση των παιδιών στο σχολείο αποτελεί σημείο προβληματισμού για τους γονείς.

Λόγω του περιορισμένου χώρου, οι έννοιες «μαθητής» και «σχολείο» θα αποτελέσουν συμπύκνωση των βαθμίδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το σχολείο αποτελεί ένα περιβάλλον με πολλά και ποικίλα ερεθίσματα για τον κάθε μαθητή. Άλλα από αυτά θα αποκτήσουν θετική χροιά ενώ άλλα θα σκιαγραφηθούν ως ενοχλητικά. Για παράδειγμα το σχολείο είναι μέρος δημιουργίας νέων γνωριμιών, νέων φίλων, ίσως και των πρώτων ερωτικών εμπειριών. Ταυτόχρονα είναι ο χώρος των διαγωνισμάτων, των εξετάσεων και των αυστηρών δασκάλων.

Καλούνται επομένως οι μαθητές να αντιμετωπίσουν τέτοιες καταστάσεις που προκαλούν και ερεθίζουν την ψυχική τους λειτουργία. Η θετική ή αρνητική ανταπόκριση σε αυτή την πρόκληση σε ένα μεγάλο βαθμό εξαρτάται από την λειτουργία της οικογένειας. Η κακή επίδοση ενός μαθητή στο σχολείο ίσως αποτελεί συνέπεια της κακής λειτουργικότητας του οικογενειακού συνόλου. Ας αναφέρουμε λοιπόν ορισμένες σκέψεις για το πώς η οικογένεια και κυρίως οι γονείς θα βοηθήσουν στην αποδοτικότερη επίδοση του παιδιού τους στις σχολικές αίθουσες.

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ. Φανταστείτε ένα μαθητή να “ταλαιπωρείται” από Αρχαία, Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία χωρίς να έχει το δικό του χώρο. Το διάβασμα συνεχώς θα αναβάλλεται και όταν γίνεται περισσότερο θα πραγματοποιείται μηχανικά παρά ουσιαστικά

ΒΟΗΘΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΧΡΟΝΟΥ. Ας σκεφτούμε έναν αθλητή να γυμνάζεται 18ώρες το 24ωρο. Η αποτυχία του είναι σίγουρη καθώς η υπερκόπωση θα τον οδηγήσει άμεσα σε αναζήτηση νοσηλευτικού ιδρύματος. Το ίδιο συμβαίνει και με τον μαθητή. Το συνεχές, πολύωρο διάβασμα αποτελεί μάλλον προϋπόθεση αποτυχίας παρά επιτυχίας. Ας ξεκαθαριστεί από τους γονείς πως “το παιχνίδι” και η “διασκέδαση” αποτελούν αποδεκτά στοιχεία. Αν μπορέσουν μάλιστα να παρουσιαστεί το διάβασμα ως αιτία του παιχνιδιού και της διασκέδασης θα έχουν πετύχει μια πολύ ευνοϊκή συνθήκη. Δηλαδή: «Αρκετή ώρα διάβασες, ώρα για παιχνίδι».

ΗΣΥΧΙΑ: ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΔΙΑΒΑΖΕΙ. Ας φανταστούμε τον εαυτό μας στην αίθουσα του κινηματογράφου όπου επιτέλους πρόκειται να παρακολουθήσουμε την ταινία που από καιρό περιμέναμε. Δίπλα μας όμως κάθεται κάποιος που τρώει το σνακ του και πίνει το αναψυκτικό του με ιδιαίτερος θορυβώδη τρόπο. Η προσοχή μας θα αποσπάται συνεχώς και δεν θα ευχαριστηθούμε, όσο θα θέλαμε, την ταινία. Πώς λοιπόν το παιδί θα συγκεντρωθεί στα μαθήματά του όταν την ίδια ώρα ο πατέρας, εν είδει φανατισμένου φιλάθλου, παρακολουθεί στην τηλεόραση ποδοσφαιρικό αγώνα ή η μητέρα με έντονο τρόπο εκδηλώνει τα συναισθήματά της κατά την διάρκεια του

αγαπημένου της σίριαλ. Προτιμότερο είναι εκείνη την ώρα οι ανωτέρω πράξεις να γίνουν με τρόπο διακριτικό. Ακόμη καλλίτερα αποτελέσματα θα επιφέρει αν η ώρα του διαβάσματος του παιδιού συνδυαστεί με αντίστοιχη δραστηριότητα εκ μέρους των γονέων π.χ. ανάγνωση ενός βιβλίου, περιοδικού, εφημερίδας.

Πέρα όμως από τις συγκεκριμένες πρακτικές απόψεις, η γενικότερη συμπεριφορά του μαθητή στο σχολείο λειτουργεί ως καθρέφτης της οικογενειακής λειτουργίας. Η δυσπροσαρμοστικότητα, η μη επιμελής παρακολούθηση των μαθημάτων, η άτακτη συμπεριφορά εντός και εκτός της σχολικής αίθουσας ίσως αποτελούν συμπτώματα κακής οικογενειακής επίδοσης. Οπότε, όταν ο δάσκαλος καλεί τους γονείς για να διαμαρτυρηθεί για το παιδί τους, ίσως τους καλεί για να επισημάνει τις δικές τους λάθος συμπεριφορές.

Συνεπώς, οφείλουν να δημιουργήσουν ένα τέτοιο περιβάλλον που να σέβεται και να αναγνωρίζει την αυθυπόστατη οντότητα του παιδιού. Να μην παρουσιάσουν τους εαυτούς τους ως κριτές και τιμητές της συμπεριφοράς και της σχολικής απόδοσης του παιδιού αλλά να ενισχύσουν την εικόνα τους ως γονείς που φροντίζουν, συμπαραστέκονται και βοηθούν το παιδί τους. Σε τελική ανάλυση η τιμωρία ή η αυστηρή κριτική αυτό που κυρίως πετυχαίνουν είναι η δημιουργία έντονου θυμού. Αντιθέτως, η θετική ενίσχυση δημιουργεί πλαίσιο συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης.

Κλείνοντας, ίσως είναι χρήσιμο να επισημάνουμε πως σε κάθε σχολική χρονιά δεν εξετάζονται και δεν κρίνονται μόνο οι μαθητές. Στα εξεταστικά θρανία κάθονται και οι γονείς που καλούνται να αποδείξουν ότι σέβονται έμπρακτα την προσπάθεια των παιδιών τους